СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
РІК LIV. Ч. 28. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 8-го лютого 1946. No. 28. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, February 8, 1946. VOL. LIV.
ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016
4-0807
THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

СТАН КОНЕЧНОСТИ В ТОПЛИВІ МІСТА НЮ ЙОРКУ; ЗАМИКАЮТЬ ШКОЛИ

Зогляду на страйк операторів на тяглових лодках місто Ню Йорк найшлося в небеспеці втрати опалу. Міська Рада Здоровля уповажнила посадника міста зарядити стан конечности і посадник оприлюднив проклямацію з такими наказами:

Заводиться пайкування в доставі топлива до всіх домів. Приватні доми мають отоплювати мешкання лише до 60 ступнів, замісць до 65, як досі було звичаєм; прилюдні середники транспорту, як підземні залізниці і трамваї не мають бути огрівані; таксамо не дістануть отоплення театри, музеї, бібліотеки і виховні установи, щоб зберегти топливо для шпиталів клінік і заведень для витворювання електрики; світла на вулицях мають бути затемнені як за часів війни. — Школи будуть замкнені на неозначений час, щоб бути готовими дати приміщення для таких мешканців, які не будуть мати топлива по домах.

Після проголошення, що уряд перебирає рух тяглових лодок, 3,500 страйкарів відбули зібрання з заявою, що вони не вернуться до праці. Зогляду, що страйкарі вже знали про постанову уряду, їх рішення вважається протизаконне і провідники такого руху підпадають карі. Тимчасом вояки, візвані адміністрацією, обняли догляд над рухом тяглових лодок у нюйорській пристані.

Морей проти двогодинного загального страйку.

Предсідник Конґресу Промислових Орґанізацій — СІО — Филип Морей заявився проти демонстрації, придуманої окружною радою юній в околиці Ню Йорку, щоб у понеділок 11. лютого всі робітники вийшли на двогодинний страйк. Цю заяву оприлюднив краєвий директор орґанізації СІО Ален Є. Гейвуд. Морей думає, що такий страйк пошкодить страйкови сталевих робітників, які саме тепер добивають угоди із підприємцями сталевого промислу. Деякі підприємства можуть вважати такий страйк за зломання контракту юній і приноровити відповідні постанови про кару для незаконних страйкарів, твердить Морей.

ПАЛАТА ПРИНЯЛА БИЛ ПРО ПОВНУ ПРАЦЮ.

Палата репрезентантів приняла 320 голосами проти 84 законопроєкт про так звану „повну працю" для робітників. Законопроєкт піде ще до голосування в сенаті, після того як він уже був раз у сенаті і там пороблено в нім деякі зміни. Дехто твердить, що законопроєкт з поправками вже не є таким, як його пропонував президент Труман і передбачує лише „максимальне" число робіт, а не повне число, як це було в початковім начерку.

ПРОТИСТРАЙКОВИЙ БИЛ ПЕРЕЙШОВ У ПАЛАТІ.

Законопроєкт Кейза з постановами для обмеження страйків, має у палаті репрезентантів за собою 197 голосів, а проти нього є 115. Одначе й противники не дуже противляться, коли приходить до голосування над їх поправками, а більшість їх відкикає. Законопроєкт Кейза вже в цілости готовий і ще лише треба було його дати видрукувати в поправленім виді, заки його піддадуть під формальне голосування в останнім читанню. В конґресових колах панує переконання, що бил Кейза заступить так званий бил Мортона, який мав приняти плян президента Трумана щоб створити Раду для Устійнення Фактів. Сенат ще не покінчив переслухання в комісії над билом Мортона і тому дискусія в сенаті над билом Кейза мусить бути припізнена..

ЗАПЕВНЕНЕ ПОРОЗУМІННЯ МІЖ ПІДПРИЄМЦЯМИ Й ЮНІЯМИ.

Американська Федерація Праці й Конґрес Промислових Орґанізацій дістали завізвання з Білого Дому, щоб переглянули „велику сталеву формулу", на підставі якої мають бути управильнені ціни сталі і спосіб наладнування непорозуміння між юніями й підприємцями. На скільки відомо угода вже переведена у всіх точках, за виїмком часу, від якого має ввійти в життя контракт між сталевими підприємцями й сталевою юнією.

ПРОДАЖНИЙ ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ.

Правнича Комісія палати репрезентантів покінчила слідство над поведінкою федерального судді Алберта В. Джансона з Луїсбурґу, у Пенсилвенії. Комісія прийшла до висновку, що Джансон продавав справедливість наліво й направо. Одначе комісія не могла поставити внеску на парляментарний процес („імпічмент") проти Джансона тому, що він зрезиґнував із свого становища в липні минулого року, а також і відпекався пенсії в сумі $10,000 річно. Комісія рішила не оприлюднювати результатів слідства.

Обмежують харчі в Америці для прохарчування Европи

Президент Труман оприлюднив осторогу, що европейське населення стоїть перед загрозою голоду, а з цим і перед найбільшою крізою в новітній історії. Щоб злагодити цю загрозу, населення Америки мусить бути готове на жертву і приняти деякі обмеження в харчах і вигодах. Йде головно про зменшення кількости хліба та різнородних тісточок, до яких американці привикли. Щойно при різних обмеженнях Злучені Держави будуть могли вислати негайно в околиці загрожені голодом принаймні мінімальну кількість харчів, потрібних до втримання життя. Треба буде стримати вживання збіжжа на виріб горівок та пива, щоб можна молоти збіжжа на муку для голодних.

МІНІМАЛЬНИЙ ВИМІР ХАРЧОВИХ ПАЙКІВ ДЛЯ ЕВРОПЕЙЦІВ

Водночас із зазивом президента Трумана Економічна Комісія для Европейської Конечности оприлюднила звіт із своїх студій, як виглядає харчове положення в Европі. Комісія твердить, що 140,000,000 людей в Европі будуть мусіли жити на дієті з 2,000 кальорій, а 100,000,000 людей не дістануть більше ніж 1,500 кальорій. Знавці кажуть, що людина потребує мінімально 2,000 кальорій денно для прожитку без небеспеки для життя. До цього треба вже врахувати всі харчі, які лише людина зможе дістати звідкинебудь. Комісія УНРРА видала недавно заяву знавців, що людина потребує денно 2,500 кальорій для прожитку у додатку до звичайних життевих конечностей. Отже виринає поважна небеспека для життя пересічної людини в Европі зогляду на недостачу харчів.

ТРИ ПОТУГИ ОГОЛОСЯТЬ ТАЙНІ ПОСТАНОВИ З ЯЛТИ ПРО КУРИЛІ.

Звідомлення з департаменту стейту у Вашингтоні кажуть, що між Трьома Потугами, які брали участь на конференції в Ялті, дійшло до порозуміння, як оголосити тайні постанови відступлення островів Курилів для Росії. Йде лише про час, коли ці постанови мають бути оголошені. У понеділок 11. лютого минає точно рік, як представники Трьох Потуг перевели цю постанову. Перша тайна, яка вийшла на світ з цієї конференції, це було признання Советам трьох гоолсів в Орґанізації Обєднаних Держав. Це зроблено так, що два додаткові голоси признано для Советської України й Білорусі.

Угоду про відступлення Курилів, які тоді належали до Японії, зроблено за повним порозумінням військових штабів усіх трьох держав, які брали участь у конеренції разом з дипльоматичними представниками. (У комунікаті з конференції в Ялті не було ніякої згадки про Курилі).

Совети відтягнули обвинувачення, що британські війська в Греції є загрозою миру в світі

Спір між Великою Британією і Советським Союзом, що виринув в Раді Забеспеки Обєднаних Держав через Іран і Грецію, закінчився теж і в другій частині компромісом, себто в тій, що відноситься до Греції. Советський делеґат, А. Вишинський, відкликав свій закид, що британські війська в Греції становлять загрозу світовому миру, як теж вимогу, щоби Рада Забеспеки поручила Анґлії забрати з Греції свої війська якнайскорше. Знов Е. Бевин, як представник Британії, заявив, що відтягає своє домагання, щоби Рада Забеспеки вирішила, що так не є, як каже советське обвинувачення, та що британські війська в Греції не є загрозою світовому миру. Цей компроміс не вдоволив нікого, але інакше годі було полагодити. При кінці Совети мали проти своїх домагань усіх інших членів Ради Забеспеки.

НЕВДОВОЛЕНІ З СОВЄТСЬКИХ ПРАКТИК В О. О. ДЕРЖАВ.

Американські кореспонденти підкресляють, що загально не подобалась членам Асамблеї Обєднаних Держав тактика, якої вживав советський делеґат, А. Вишинський, в Раді Забеспеки. Перше не подобалось те, що Совети висувають спершу якусь справу, а як побачать, що вона обертається проти них, так зараз хапаються за своє вето. Друге не подобається те, що вони замісць себе поставити в спірну партію, висувають іншу державу, за яку вони ніби впоминаються, щоб таким чином не бути самим партією і користати з свого вета. Ці прецеденси, які впроваджує советська делеґація, стали дуже непопулярними.

ПРОТИ УРУҐВАЙСЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО КАРИ СМЕРТИ.

Уруґвай вніс до Орґанізації Обєднаних Держав пропозицію, щоби не карати смертю німецьких военних злочинців. На те відповів советський делеґат Ґромико, що не карати їх смертю булоб „обидою супроти чесних і щирих людей у світі". Ґромико заявив, що дораджує уруґвайському делеґатови відкликати цю пропозицію. Уруґвайський делеґат відповів, що він не потребує поради, як поступати в міжнародних справах, і пропозиції не відкликає, але відкладає її предложення. Дмитро Мануїльський, представник України, як звідомляють американські кореспонденти, намагається, щоби та пропозиція не була видрукована, але президент Асамблеї, Пол Анрі Спаак, відкинув це домагання, кажучи, що Асамблея не має права так поступити. Мануїльський ще казав, що якби не знав, що ця пропозиція походить від Уруґваю, то думав би, що її поставили німці. Згадав теж за те, скільки німці вимордували людей у Києві та в Освенцімі. Уруґвай мав на думці тих німців, що їх тепер судять в Норемберґу, будучи взагалі проти кари смерти. Артикул 27 Чартеру Обєднаних Держав дає право такому трибуналови, як цей, що судить у Норемберґу, видавати вироки смерти.

В ЧОТИРЬОХ РОКАХ БЛИЗНЮКИ ЧОТИРОМА НАВОРОТАМИ.—Маємо перед собою десятеро малих дітей. Це „надзвичайний рекорд", як пишуть ґазети, бо миссис Ж. В. Дабні родила впродовж чотирьох років кожного року близнята. Два найстарші хлопчики вродились в роках 1937 і 1939. Батько сліпий і не працює. Родина живе з $125, які дістає титулом державної пенсії. Це в Талагасі, в Флориді.

МОЛОТОВ ПРОТИ ПОШИРЮВАННЯ ПОГОЛОСОК ПРО ТРЕТЮ СВІТОВУ ВІЙНУ

Советський комісар заграничних справ, Вячеслав Молотов, говорив у Москві через радіо про небеспечні балачки, що ведуться в не-комуністичних краях на тему третьої світової війни. Він заповів, що советський нарід слідкує за тими балачками і інтриґами проти міжнародної забеспеки. Советський Союз, казав він далі, вступив до Орґанізації Обєднаних Держав, в тому переконанню, що ця установа забеспечить світовий мир та стримає імперіялістичних аґресорів, що вже говорять про третю світову війну. Він теж підкреслив, що Росія ґотується на всякий випадок і модернізує червону армію і червону фльоту, щоби дорівнати кожному у збро
енню.

КОГО МАВ МОЛОТОВ НА ДУМЦІ?

Звертаючись проти тих, що готуються до третьої війни, зверненої проти Советів, Молотов дав пізнати, кого він має специяльно на думці. Отже він закинув Анґлії, що вона держить під своєю командою сотні тисяч німецьких вояків-націстів, що ще недавно воювали проти Советів. Тут він згадав ще за білоґвайдейські частини, що стоять в Австрії під проводом полк. Валуева, але не вияснив, у якій вони є зоні. Ще далі Молотов вказував на польську армію в Італії, що є під проводом ґен. Владислава Андерса, „польського фашиста", що готується до війни проти Советів та польського уряду в Варшаві, а яку удержує британський уряд.

КАЛІНІН ПРОТИ „РЕАКЦІОНЕРІВ".

Знагоди наближаючихся виборів до Верховного Совету заговорив ще й советський президент, Михайло Калінін. Говорив проти „реакційних сил", що загрожують Росії в Европі й Середущому Сході. До тих реакціонерів" зарахував Калінін соціялістів і соціял-демократів у Франції, Бельґії, Британії та Німеччині. Він звернув увагу на небеспеку збоку Туреччини, підкресляючи потребу мати сильну армію. До цього як додають конреспонденти, Калінін написав ще статтю проти соціялістів, звертаючи у ній увагу на письмо Леніна, в якому цей сильно атакував соціялістів. Ті часи, пише Калінін, коли це було, не минулися. Традиції Вандервельдів і Ремзеїв МекДоналдів, пише далі Калінін, не тільки не минулися, але стають щораз активнішими. Зокрема накинувся Калінін на французького соціяліста Блюма та німецького Фоґля.

БЕРІЯ ПРОТИ ТУРЕЧЧИНИ.

Кудою підуть найближчі атаки советської заграничної політики можна пізнати по тому, що говорить тепер маршал Лаврентій Берія, член всемогучого Політичного Бюра та бувший голова Чрезвичайки. Він вправді не згадав Туреччину по імені, але казав, як то „одна невтральна держава" ждала нетерпеливо, коли то німці, будучи на Кавказі, розібють Совети до тої міри, щоб вона могла зачати свої мілітарні та політичні операції на советському Кавказі. Згадуючи за це, Берія підкреслив, що булоб помилково думати, що Совети вже не потребують вдержувати велику мілітарну силу.

СОВЄТСЬКА АЛЬБАНІЯ.

Так називає її кореспондент часопису Ню Йорк Таймс, коли іде про характеристику її нутрішних відносин. Нема в ній навіть найменших ознак західно-демократичних порядків. Дипльоматичні представники Злучених Держав і Британії мають звязані руки, навіть не можуть свобідно подорожувати. Зате є повно советських офіцирів, що поводяться у краю як у себе в дома. Є вже система політичних комісарів. Є протирелігійна пропаганда, зокрема звернена проти католиків. Харчі та допомога з УНРРА є контрольовані урядом премієра Енвера Гоксги і роздавана членам „демократичного фронту", себто комуністам.

ВИЗНАННЯ БОЛГАРІЇ.

В Болгарії переконані, що як Злучені Держави та Британія визнали Румунію, то визнають скоро й уряд в Болгарії.

НАФТА ДЛЯ АМЕРИКИ В ІРАНІ.

Зогляду на те, що іранський уряд мабуть не відмовить Советам нафтових концесій у північному Ірані, виглядає, що він готов дати Злученим Державам нафтові концесії на полудні. Там теж є нафтові джерела, які ще не пробувано використовувати. Вони граничать з Перським заливом і вже з цього боку важніші для американців зогляду на транспорт.

НЕДІЧ ПОПОВНИВ СЕБЕГУБСТВО.

З Білгороду звідомляють, що там у тюрмі відібрав собі життя полевий маршал Мілян Недіч, років 70, що був югославським премієром у часі націстівської окупації.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПІКЕТУВАННЯ

Маємо право страйкувати і пікетувати. Отсе право має за собою довгу історію. Бо довго треба було робітництву обороняти його своїм трудом і своєю кровю. Його теж обстоювали найкращі, свободолюбні уми нашого краю, найліпші й найвірніші оборонці працюючого люду. Та не зважаючи на отсе право, так є, що покористуючись ним, треба мати робітництву завжди на увазі, що робітничі домагання знайдуть загальні симпатії тільки тоді, коли буде по їхньому боці загал населення.

З цього виходить, що теж і при пікетованню треба поводитись так, щоби користаючи з свого права, не нарушувати прав інших. Зокрема не треба поводитись так, щоби наклонювати проти себе загал. Це найважніше! Подруге, треба памятати завжди за властиву ціль пікетування. Прецінь іде в ньому за те, щоби те чи друге підприємство було справедливим — "fair" — у відношенню до працюючих у ньому робітників. Отже не іде про те, щоб на ньому мститись, чи нищити його матеріяльно, не дозволяючи йому полагоджувати в часі страйку певних справ, які властиво з страйком не мають нічого спільного, а які вимагають, наприклад, присутности в підприємстві певних урядовців, стенотипісток, чи чогось подібного. Певно, що серце страйкуючих і пікетуючих болить, коли бачуть, що є такі, що ломлять страйк. Та памятаймо, що нині живемо вже в таких часах, що якщо страйк ведеться у достойний спосіб і не силуваний, то робітництво вже настільки свідоме, що не достачає страйколомів. Нині підприємство мусить рахуватись з зорґанізованим страйкуючим робітництвом, якщо хоче існувати і робити бизнес. А як ставить опір, то мусить вживати законних засобів і оглядатись на публичну опінію ще більше ніж робітництво. І це теж дуже важне, що нині уряд таки вважає на охорону робітника, а страйки не вважаються проблемою працедавців, але загально-державною.

Тим хочемо сказати, що тепер живемо в інших часах, ніж тих, що їх ще памятаємо, коли то страйкуючим робітникам зправила розбивало голови шумовиння, що його наймали підприємці для „наладнання" спорів з робітниками. Тому і методи страйкування і пікетування мусять тепер бути інші. А що вони не завжди добрі, пізнати по тім, що забрали в цій справі голос ліберали, відомі оборонці робітничих прав, звертаючи увагу на деякі пікетування, що ідуть в розріз з тими основними американськими свободами, які стали підставою для охорони страйків і пікетувань. Робітництво бореться за що раз більшу свободу і щораз кращі умовини праці. Та при тому треба йому так поступати, щоби самому не нарушувати певних свобід і не давати тим притоки іншим — хочби підприємцям — їх нарушувати. Це є шлях, по якому треба робітництву ступати, а він знайде певно щире попертя у більшости населення, а тим самим буде далі вести до цілі.

Заломлювання політичної моралі

Що в цілому світі заломана приватна й прилюдна мораль підо впливом воєнних подій, про це кожен знає. Іде тільки про розміри цеї неморальности. Дехто вже навіть твердить, що світ є на дорозі до варварства, отже збірного, а не приватного, примітивного дикунства одиниць. Громадян українського роду не треба про це переконувати, бо щоденні вісти з Европи про це свідчать так вимовно, що й глухий почув би.

Та дивне, що прилюдна неморальність добуває право горожанства вже й в Америці, у цьому краю, який не відчув на собі фізичних наслідків війни. Її поширюють навіть звісні письменники та газетярі: одні, не розбираючи глибше, чому так роблять, другі пішли просто на службу новочасного мамона без ніяких застережень.

Вісти про різні події в світі дають писцям нагоду виказати свій погляд на справу і само тоді пізнати мораль автора. В часах, коли засади з Синайської гори проголошено як вказівки для практичних цілей у таких документах нашого часу, як Атлянтійський Чартер, Чотири Свободи, Декларація з Дня Фльоти і т. п., треба надіятися, що хоч провідні уми будуть з ними рахуватися. А то виходять на яв факти, які мусять привести пересічну людину до глибшої застанови над вартістю таких документів, як і до витягнення відповідних з цього висновків. Тайна умова в Ялті про віддання соток тисяч українців на цілопалення советському молохови могла бути недоглядом збоку Америки чи Англії. Про це писаних документів не проголошено і не знати, чим цю тайну умову пояснювати. Та фактом є, що провідні держави і велитні нашого часу призначили без суду сотки тисяч людей украніського роду на повільну або на наглу смерть з волі самовільного володаря держави. Та найгірше, що не видно змагань, щоб спинити хоч дальші масові морди цілком невинних і безборонних людей. А це діється саме вчасі процесу проти німецької націстівської верхівки якраз за подібні злочини!

Цей занепад почуття відповідальности за долю міліонів показується ще при інших нагодах. От Орґанізація Обєднаних Держав в Лондоні застановлялася над зажаленням Ірану проти Советів за те, що вони просто підготовляли загарбання цеї країни наче у відплату за те, що вона дозволила на перевіз воєнних матеріялів через свою територію для оборони Советів. Советський уряд прилюдно перед цілим світом, разом з Америкою й Англією, зобовязався шанувати незалежність Ірану. Та покінчилася війна, Совети вже поробили приготування до настановлення там свого уряду. Орґанізація Обєднаних Держав довела до компромісу й згодилася на поладнання цеї справи обома державами, не зважаючи на те, що всемогучі Совети підготовляли напад на безборонну малу державу.

Коментарі з цеї нагоди були різнородні. Були такі, що постояли вітверто за справедливість. Але були такі як от колюмніста Волтера Липмана, про котрого говорять, що він своїми писаннями має вплив на американську закордонну політику. Саме тому наведемо його погляд на „ірансько-советський спір", як цю справу делікатно називають. Отже погляди Липмана такі:

„Лондонські наради зазначилися значучим тертям між Великою Британією і Советським Союзом і нема сумніву, що Іран, Греція й Індонезія це випадки, які обіймають ширше питання... Стратеґічні полученя, так звана життєва лінія, яка сполучує Британські острови з Індією й її Азійською імперією, йде через Середній Схід. Щоби забезпечити свої життєві інтереси вона все опиралася проти посунення Росії до Середземного моря й Індійського океану через Балкан, Туреччину, Персію (Іран)...

„Ми булиб сліпими й наш британський союзник був би сліпим, колиб ми не признали, що тут назріла проблема, яка доведе до зудару, якщо ми не зрозуміємо, що її треба розвязати конструктивно... Совети є засильні, Британія не має досить сил, а Злучені Держави навіть як би хотіли, то не зможуть причинитися до рівноваги.

„Отже це річ неминуча, щоби довести до стратеґічного наладнання Середнього Сходу".

Опісля каже Липман, щоб „при такім наладнанню вважати теж на права малих народів, які тут входять в рахунок".

Який-жеж висновок Липмана? Не справедливість, не взаємний інтерес обох сусідів, тобто Ірану й Советів, але страх перед Советами й інтерес великих потуг, тобто Британії й Советської Росії має бути підставою наладження теперішнього „спору".

Орґанізація Обєднаних Держав саме на те покликана до життя, щоб недопустити до дальшого загарбування чужих земель і країв, бо зберігання правди і справедливости це підстава миру. А тут письменник просто радить державам уступити перед загрозою насильства, зрозуміти потребу великих держав для існування їхніх імперій, а на малу державу хіба звернути лише настільки уваги, що й вона повинна мати якісь „права".

Росія вже поневолила Румунію і Болгарію. Ще лише Греція потрібна їй для доступу до Середземного моря. Липман самий на це вказує. А для заспокоєння Росії треба дати ще Дарданелі, які тепер має Туреччина. Що зробити з Іраном, Липман промовчує. А що треба буде для забезпечення „життєвих інтересів" Росії, коли вона вже забере Іран, Туреччину, цілий Балкан і дійде до Середземного моря, про це Липман не хоче думати. Для нього проглитання Росією сусідних країв чи народів є чимсь природним у її поході для поширювання влади. І це саме є признакою велитенської політичної неморальности наших часів.

УКРАЇНА НА СКИТАННЮ

„Коби могли встати з могил... українські вояки, що впали в службі і в обороні народів, коби молги воскреснути з німецьких ґазових крематорій українські заложники і полонені, коби могли зійти живими на землю зі сухих гиляк повішені українські партизани, коби могла заговорити свобідно Українська Земля, тоді напевно Вониб ще раз противставилися і ще раз вониб вмерли за свободу свойого народу"...

„Вісти", Бельгія. Січня 1. 1946.

Не може бути більшої любови на світі, від самого його початку і через всі віки, як та любов, яку виявив в ці трагічні роки український народ до своєї землі, до свойого національного Я, до своєї волі і чести.

Колись ще не народжений історик людства запише святими словами терпіння, страждання і надлюдський героїзм українського народу наших часів.

Пропадуть і згинуть „великі" розбійники людства, що залізними кулаками добивають „Правду на міжнародних ярмарках, повалиться збудована на людській крові, тілі й кістках чингизханські імперії, а українське геройство засіяє як безсмертний храм людської вищости і посвяти; засіяє більшим світом і блеском, як світить людству через останні 2500 років геройство Термопілів, де впали лицарі Леоніда, загороджуючи наступ диканських орд Персів.

Але лицарі українські ще не всі впали... Полягли їх міліони, коли скидали з себе німецьке ярмо, коли рубали брутальні німецькі ноги, що прийшли топтати українську святу землю і українську душу... Коли полохливі московські застави на Україні очинили німецькому Ченгиз-ханові ворота України і дали його звірині затопити наші золоті ниви та докотилися аж до Волги, тоді Український нарід — нащадки Святослава, Сагайдачного, Хмельницького — взявся сам рубати німецькі ноги повстанцями, партизанкою, реґулярними арміями хоч би і в спілці з тими, що ворота очиняли. Українська партизанка, український гнів — це була головна сила, як признають і советські диктатори, — що вирішила німецьку загибіль.

Та гонючи німця з України, народ наш не міг відстояти своєї землі від московського полону. Лицарство українське було добре для Москви, лише спасаючи її від загибелі. Але це лицарство ненавистне їй, як оборона України. І так скоро, як падав німець, за лицарем українським полювала Москва.

Так багато лицарства українського полягло, але не все. Притиснуті до чужих кордонів, позбавлені всього — всеж не зломились, не зігнули шиї в покорі, а пішли на скитання... Понесли своїми муками, своїм горем, своїми терпіннями і своєю непокорою боротьбу за Україну в широкий світ.

Цей великий „ісход" українців з московської неволі матиме велике історичне значіння для дальшого успіху відродження України і навіть для поступу цілого людства.

Україна на скитанню — це велика сила Духу, сила найвищої людської Правди і Любови, сила найвищого людського інтелекту. Це незломна сила! Послухайте, що каже поет-скиталець зза дротів одного табору:

То нічого, що вітер нам в очі,
Що сніг нам завіяв стежки,
Що судьба очодолами ночі
Провадить нас довгі віки.

То нічого! Ми світові скажем,
Що нас не злякає ніщо,
Що дорога гартує нас, вяже
І румянить нам усміхи щок.

То нічого, що доля шуткує!
Колись вона скориться нам,
І скиталець-народ примандрує
У власний, вимріяний храм.

То нічого, що терня нас коле,
Що душу нам сочить туга...
Про мету нашу дзвонять підкови,
Бо твердо ступає нога.

То нічого, що в очі нам вітер,
Що світ нам завіяв стежки,
До мети ми дійдемо, повірте,
Хоч шлях цей тернистий, важкий...

(Б. Бора).

На скитанню опинилися міліони українського народу, але велика частина знайшлася на територіях, які зайняли армії Советів. Розуміється, що всі українці на цих територіях мусіли розділити долю широких мас народу, опанованих советською диктатурою, себто розділити їх неволю в своїй власній „соціялістичній" державі, лише в кріпацькій залежности від Москви.

Довга московська рука досягає і за межі своєї окупації, щоби захопити страшних їй непокірних українців, що мали у великому нещастю щасливу нагоду з советської тюрми народів вискочити. На щастя, в більшости, тій руці не вдається зробити злодійське діло, хоч небеспека її нападів все ще велика.

Україна на скитанню страшна Москві, бо сотки тисяч свідомих людей, що перейшли жах її людожерної диктатури, що носять в душах своїх люту ненависть до неї за її людожерство, а безмірну любов до Свободи і до цілого поневоленого народу — є страшними свідками перед світом проти неї. Вони є руйнуючою силою її впливів, її военної „слави", її зазіхань. Вони є динамітом проти її панування, визвольною армією будучности. Сотки тисяч скитальців мають звязки з сотками тисяч односельців, братів, сестер у свобідних землях — я Америці, Канаді. Ці звязки готові вбити всякий советський патріотизм в цих країнах серед задурених дотепер комуністичною пропаґандою українців Канади і Америки.

Україна на скитанню є страшна комуністичним аґенціям в Канаді і Америці, бо майже кожний скиталець має своїх кревних чи друзів тут, і багато з них в комуністичних лавах. Скоро ті лави розтопляться як віск, бо свідчення кревних про „рай", що став пеклом, переможе... Тому така лють проти скитальців тутешних комуністичних „вождів", тому закордонна чека витрачає такі гроші на те, щоб наймати комуністичних підбрехачів, щоб гавкали собаками на своїх братів скитальців.

Україна на скитанню — це велика творча українська сила. Вона складається з найсвідомішого робітництва, селянства і міщанства українського з обох боків Збруча, головно з Західного. Серед неї велика сила культурних працівників: коло 300 лікарів, кілька тисяч учителів вищих шкіл, сотки професорів, тисяці інжинірів, техніків, механіків, артистів, музик, письменників...

Навіть в тих тяжких умовах, в яких перебувають наші скитальці, Україна на скитанню має свої шпиталі, сотки шкіл для дітей, кілька ґімназій, кілька університетських шкіл; вона має свої часописи, свої журнали, свої видавництва книг... Вона має свої театри, свої прекрасні хори, свої майстерні, улаштовує виставки, конкурси і т. ін.

Тому нашим найбільшим завданням є помагати Україні на скитанню всіма силами.

М. М.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ҐЕРТ ҐЕРТНЕР

СПОДІВАННЯ

— Алеж тут ще нема нічого небеспечного! — каже лікар і намагається бодай трохи усміхнутись — Напевно нічого загрозливого. Ви тільки перестаньте трівожитись. За дватри тижні знову будете на сцені. Але покищо треба лежати і ждати!...

„...Так уже кілька днів. Лежати і ждати... І так буде ще довго. І чомуж не скажуть мені, що я небезпечно хвора? Та я знаю, про що так довго перешіптується сестра-жалібниця з лікарем у бічній кімнаті, хоча мені кажуть, що в мене тільки бронхіт. А Фреда нема тай нема... Він іще мабуть у хаті. Очевидно, бо це щойно девята, а проба за годину. І чомуж він не відізветься? Ах, моя голова горить і я не можу льоґічно думати... Чому, чому чоловік, що так зжився зі мною... ну, і знову дурниця виходить. Та Фред хіба ще так дуже не здружився... Це мій приятель і я його люблю. Деколи думаю, що й він мене любить... як він деколи буває в мене і мене цілує. А після цього приходять знову ті страшні сумніви, коли ми в ансамблі своїмо проти себе холодні і байдужі. Алеж Фред не може мені перед двацятьома людьми казати, що він мене любить, перед товаришами, що Богу дякувати, не знають, як справа стоїть і ждуть тільки на нові позакулісові наклепи.

Сезон за кілька днів закінчиться. Фред виїде на літнє турне, а я лежатиму хвора дома, або в шпиталі, і ніхто не знатиме, де стріне нас осінь. Та ми тепер тут у цьому місті й він ще міг би прийти до мене, але не приходить... Очевидно, в нього чимало праці. Я розумію добре: він приготовляється до турне і виступає кожного вечора — він справді має багато праці... та таки міг би прийти, бодай на яких пять хвилин, міг би зателефонувати, цеж не такий труд!... А дні минають, і я жду... Невжеж він цього не розуміє, що це наші останні дні, що требаб обговорити майбутню нашу зустріч, а те все таке важне.

Це хіба не повинно йому бути байдуже!...

Телефон... Боже мій, яке то добро, що він тут біля мене, що до Фреда можна подзвонити.

— Ґальо!... Так. Спасибі тобі Люсі, що пригадала собі — невжеж ти взяла мою ролю — в „Нещасному коханні"? Ні, я не гніваюся, чогож би? Ти певно сподобаєшся всім!... а я все ще хвора — ні, тут нема ніякої небеспеки. Маленька ґрипа, трохи гарячки, — ні, Люсі, не приходи до мене, я дуже перемучена. Прощай!...

Всі питаються, всі кличуть, всі знають, яка я хвора, тільки в нього це дрібниця. А я моглаб подзвонити тай сказати йому: „Чоловіче, таж я справді хвора, може й доведеться скоро вмирати, відвідай мене, але зараз, чуєш?... Та я не можу. Ні, ніколи! Просити ласки, жебрати...

— Сестро, дайте дзеркало... Ох, дякую!...

Яка я страшна. І бліда, як смерть і палають очі неприродно і такі вони великі, темні...

— Дайте, ще сестро, коробку із шмінкою, я ще одного гостя дожидаю!...

Так, трохи румяного лиця — але цього замало, я ще за бліда. Дивно, ще перед кількома днями я була така свіжа. Так!... тепер уже багато краще. Мої уста ще все мягкі й гарно викроєні, а волосся русяве, як бувало. І тепер, саме тепер, він мусить прийти. Але ні — тепер він на пробі. Але він може подзвонити! Так буде певно, я знаю, знаю!...

— Гальо, то ти Фреде Ах, Павльо!... Як ви всі там маєтесь?... Ні... я тепер не зможу виступати, я дуже хвора — нема чого ховатися з усім, а ще цілі тижні мусітиму лежати... Що?... Ви були з Фредом? Як йому ведеться? Ви стрінулись тільки в театрі? Ага... розумію, у нього багато праці — як побачите його, то скажіть йому, будь ласка, „ні, ні, нічого... не говоріть, що я така хвора... Він не любить хворих, він здоровий — ні, але він не еґоїст... не самолюб, ні, ні!...

А може самолюб. Може сидить у каварні, може

— Ні, сестрице, я не можу їсти нічого. Я так хотілаб спати... Коли дістану знову морфій? Аж увечір?... Ой, сестро, які ви завзяті...

Та це вже не має сенсу вдавати горду й терпіти, так довго терпіти. Хіба я мала дівчинка — я знаю, що деколи треба і схилитись перед мужчиною. Я таки подзвоню вполудне до каварні і скажу Фредові, що мабуть умру... О, Боже, телефон!

— Гальо!... Ах, то ви Фреде — так, я хвора, але ще нема небеспеки — ні, ніякої небеспеки! Якби ти хотів, то прийди до мене... Не можеш сьогодні? Ані ввечір? Ані після вистави?... Ну, то може завтра?... Так, очевидно, я розумію — стільки праці, бідний хлопче — ну так завтра!... Як то було — нічого я не зрозуміла. Його голос якось так змінився, збайдужів. Чому він не приходить? Невжеж бувало, приходив до мене, щоб тільки забавитись і провести приємно вечір? Чому не може прийти до мене після вистави? І вчора не прийшов, і завтра також не прийде. Тай пощо, нащо тут ілюзії, сподівання? Він же мусів би мене обняти, цілувати тай говорити, що мене любить.

Ох, як я ненавиджу і телефон і Фреда і всі жінки, що вони здорові, забрали від мене Фреда і я не можу вже його при собі вдержати!

— Сестричко, я така сумна... Ні, не читайте мені нічого. Тільки подайте руку... так, дякую!... Ні, ні — я не плачу. Я вже перестану... Ой, знову телефон.

— Так?... Інга?... Як тобі живеться? Дякую, ви всі для мене такі добрі... тільки... про тебе гарна критика?... Гарно, ґратулюю, ти знаєш, що я тобі бажаю найкращих успіхів. Що, ви мали свято?... Було

(Докінчення на стор. 4).

В захист бездержавних втікачів

Клер Бут Лус — членкиця конґресу зі стейту Конетикат — внесла до палати репрезентантів резлоюцію з жаданням, щоби департамент державних справ дослідив та доніс про справу полегчення траґічної долі бездержавних втікачів по Другій Світовій Війні. Сенатор Артур Ванденберг, перед відїздом до Лондону на зїзд Орґанізації Обеднаних Держав, вніс таку саму резолюцію у сенаті.

Так звані Нансенські паспорти, що були видані втікачам по Першій Світовій Війні, стали їм дуже в пригоді і тому в резолюції домагається, щоби те саме зроблено теж і для втікачів — жертв останньої війни.

Текст резолюції такий:

„Спільна Резолюція

„Зогляду на те, що в районах, окупованих военними силами союзників, перебуває тепер багато тисяч втікачів, серед яких е такі, що були вирвані з рідних місць, до яких бояться повертатись зі страху, що там можуть бути переслідувані задля своїх політичних переконань; та

„Зогляду на те, що по Першій Світовій Війні були видані заходами Ліґи Націй тим особам так звані Нансенівські паспорти, які виконали своє призначення, — тому

„Палата Репрезентантів (разом з Сенатом) ухвалює, щоби департамент державних справ дослідив та зараз-же доніс про положення тих втікачів з метою негайного полегчення їх невимовно тяжкого положення — чи то шляхом відповідних заходів в межах Орґанізації Обеднаних Держав для узаконнення цивільного положення та видачі ідентифікаційних посвідок всім бездержавним особам, які тепер перебувають в районах, окупованих военними частинами будь якої держави, що є членом Орґанізації Обеднаних Держав, або надати відповідне і вистарчальне право для виконання згаданих завдань Міжурядовому Комітетові для справ утікачів, який істнує тепер і має головну кватиру и Лондоні.

„Щодо цеї резолюції під бездержавною особою треба розуміти ,кожну особу, проти якої не має кримінальних обвинувачень, яка не хоче повертатись до свого краю, зогляду на можливість переслідувань'."

Орґанізації та окремі особи, що є зацікавлені в тому, щоби положення бездержавних осіб було леґалізоване, можуть писати до голови Комітету Закордонних Справ при палаті репрезентантів: **HONORABLE SOL BLOOM, Chairman of the Foreign Affairs Committee of the House of Representatives, Washington, D. C.,** та до голови Комітету Заграничних Взаємовідносин при сенаті: **HONORABLE TOM CONNALY, Chairman of the Foreign Relations Committee of the Senate, Washington, D. C., домагаючися ухвали тої резолюціі.** К. Б. Люс хотіла би мати копії таких листів, щоби використати їх для приспішення справи. Вони можуть помогти вияснити публичну опінію щодо завдань намічених в резолюції. Нумер цеї резолюції — H. CON. RES. 109.

Загальна Рада — ФЛІС.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

25. січня 1906.

З ОРҐАНІЗАЦІЙНОГО ЖИТТЯ.

Новий Рік у Реймі, в Пенсилвенії, зазначився тим, що тут уладжено в братській салі концерт-вечерниці. На концерті виступив перший раз прилюдно місцевий хор, підготований новим дяковчителем Йосифом Ялечком. Найшовся тут і самородний майнер-поет, Семко Гнатківський, який зложив зовсім удачно стих „Майнерське достоїнство" і самий його віддеклямував. Був теж драматичний образок: „Розмова поляка з русином", у якім ролю грали Н. Джмелик і Й. Ялечко. На кінець виступив св. Миколай (роля Михайла Дмитерка) з дарунками для дітей і старших.

7. лютого 1906.

ПРОБУДЖЕННЯ УКРАЇНИ.

У 12. книжці наукового журналу в польській мові п. з. „Сьвят Словяньскі", що виходить у Кракові, поміщений допис з Києва, у якій між ін. сказано: „Колиб ви хотіли знати дещо про народний стан українців, то не вдасться його представити. Діються надзвичайні речі: Нарід, що донедавна був без мови, без культури, а на думку деяких „знавців" зовсім не був народом, відзискав нараз мову, збирається, радить, видає газети, жадає автономії, а водночас перебудови Росії на федеративну державу і то жадає прилюдно, вітверто, без заклопотання.. У Києві на вулицях продають хлопці з порожними шлунками українську газету „Хлібороб", а що буде, як від Нового Року буде виходити український щоденник „Громадська Думка" у 100,000 примірниках по одній копійці, редаґований зовсім по европейськи?... Стоїмо перед великим історичним моментом!" — Наспіли вісти, що в Києві буде виходити гумористичний тижневик під назвою „Шершень" під редакцією В. Лозинського. — У Москві виходитиме ілюстрований місячний журнал „Україна". — Рада одеського університету згодилася на оснування катедр української мови й літератури. — У Каменці Подільськім засновано артистично-промислову школу, в якій одному з професорів (Лебіщакови, з Галичини) позволено викладати українською мовою. — Наспіла сумна вістка з Відня, що там помер 8. січня один з найстарших працівників за волю України, Роман Сембратович, який при помочи місячника „Рутеніше Реві" освідомляв Европу про стан української справи.

З ЦЕРКОВНИХ СПРАВ В АМЕРИЦІ.

Дня 17. грудня 1905 посвячено в Бофало, Н. Й., греко-католицьку церкву св. О. Миколая. У посвяченню брав участь о. А. Заклинський і запрошене ним латинське духовенство, а це місцевий епископ К. Колтон в сослуженню духовенства польського, німецького й італійського. Римо-католики зложили на українську церкву $300 більше від українців. З парафіян найбільше заслужився коло заложення церкви тростис Д. С. Микитяк, а Микола Буката і В. Шелест позичили по $300. — о. П. Тимкевича з Йонкерс відставлено до шпиталю для умово недужих.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні збори 204 відділу У. Н. Союзу.

Річні збори 204 відділу У. Н. С. відбулися в суботу, дня 12. січня 1946 р. в салі української православної церкви при 14. вулиці в Ню Йорку.

Збори відкрив фін. секр. М. Близнак. Предсідник відділу, Е. Ляхович, через недугу не міг прибути на збори. Відчитано і принято протокол з попередніх річних зборів. До дальшого ведення зборів вибрано Д. Галичина предсідником, який на секретаря покликав Гр. Бакуменка.

Слідували звіти урядників.

Предсідник зборів відчитав письменний звіт предсідника відділу Е. Ляховича. Минулий рік проминув для 204 відділу з повним успіхом. Прибуло поважне число членів, була повна згода і співпраця серед урядників і членства. Під фінансовим оглядом все було в порядку, а уряд виконав всі наложені на нього обовязки. І знов, як за минулих 20 років, так і тепер признання за це належиться в першу чергу секретареви М. Близнакові, який виконував львину частину обовязків, складає щиру подяку урядникам і членам за повну згоду і щиру співпрацю.

Фін. секр. М. Близнак зазначує на вступі, що це він уже двацятий раз здає звіт як фін. секретар 204 відділу. В серпні 1925 р. зійшлося 27-ро людей і започаткували наш відділ, який зкінцем грудня 1945 р. начисляє 1216 грамот. Є це здається одинокий відділ в цілій великій родині У. Н. Союзу, який постійно і в такім темпі зростає. Пройдений шлях упродовж 20 літ істнування зазначений не лиш тим, що обеспечував зорґанізованих членів. Відділ ставши раз на чистій національній плятформі завсіди брав і бере живу участь у всіх проявах життя української орґанізованої іміґрації в Америці. Не було за цей час майже одної поважнішої культурної чи політичної імпрези, як зїзди, маніфестації, віча, національні свята, релігійні урочистости, концерти, відчити та інше, деб наш відділ не брав активної участи. Прапор 204 відділу перший повівав там, де американські українці боронили доброго імені України, де домагалися волі для своїх братів, де шанували память своїх великих провідників і поляглих героїв. В часі межи першою і другою війною ми по змозі помагали матеріяльно краевим орґанізаціям і установам, як „Рідна Школа", „Українські Інваліди", „Просвіта", політичні вязні, музей, і багато іншим. У часі цеї війни члени наші і уряд звернули були цілу свою увагу в тому напрямі, щоб помогти нашій прибраній батьківщині виграти затяжну війну. Тепер, коли сотні тисяч українських збігців з усіх частей України опинилися на непривітній чужині без захисту і середників до життя, наш відділ старається зібрати поміж членами скільки можна, щоб хоч вчасти помогти тим нещасним.

В минулому році прибуло 82 нових членів, з того 36 дітей, суспендовано 5, принято з переступними листами 3, відійшли з переступними листами 14, з того 6 дітей; померло 4 членів. Разом 204 відділ нараховує 1,216 грамот, з того 716 старших і 500 дітей.

В цім році відділ мав $27,896.95 обороту. На прихід зложилися: Сальдо з попереднього року $1,871.22, вкладки до головної канцелярії У. Н. С. $24,957.63, вкладки до відділу $807.00, збірки на народні цілі $1,201.15, відсотки 3.75, підприємство $76.72.

Розходи: розмет до У. Н. С. $21,060.15 за старших, $3,897.-48 за дітей $1,215.00 для скитальців (імена жертводавців були поміщені в „Свободі"). Кошта похоронів 133.00, шери в Укр. Централі 100, А. Ч. Хр. 100.00 Амер. военний фонд 15.00. Український Конгресовий Комітет 25.00, вкладка до Об. Комітету міста Ню Йорку 5.00, Культ. Осередок в Канаді 10.00, воєнний бонд 18.50, Укр. Квартальник 4.00, Решта видатків це адміністрація, чинш і інше. В касієра остає сума: $2,042.16.

Звіти інших урядниікв, як містопредсідника, адв. М. Гаврилка, що є рівнож делеґатом до Обєднаного Комітету Орґанізацій Ню Йорку, відвідувачів хорих і прапорщика доповнили огляд всесторойньої праці відділу.

Контрольна комісія ствердила взірцевий порядок у книговодстві і потвердила правдивість звіту секретаря. Після річевої дискусії висловлено признання уступаючому урядові і уділено довіря.

В склад нового уряду увійшли:адв. М. Гаврилко, предсідник; Е. Коцко, містопредсідник; М. Близнак, фін. секретар; рек. секр. Гриць Бакуменко; А. Ґелетій, касієр; М. Євуш, заст. касієра; А. Марко і В. Міщук, прапорщики; п-ні Марія Близнак, пані Корчій і п. А. Марко, відвідувачі хорих. Контрольна комісія: Мик. Мороз, П. Марко, В. Каструк. Делеґати до Обєднаного Комітету: М. Близнак і Гр. Бакуменко. Делеґати до Укр.-Амер. Центарлі: П. Сокальчук і І. Кроцак.

Підчас внесків і запитів, обговорювано справу дальшої помочі українським скитальцям. Рішено продовжати збірку, а з каси відділу виасиґнувати $100 на ту ціль. Другу сотку принесла переведена збірка. Зложили:

Члени: А. Ґелетій $25; Іван Тесля $15; Гр. Бакуменко $10; по $5: Іван Крочак, Роман Олесницький, Дмитро Галичин, Іван Дусаненко, Петро Сокальчук, Іван Ошуст, Микола Близнак, Микола Мороз, Н. Н.; Е. Коцко $2; по $1: Р. Фенчинський, А. Івасечко, З. Розіг, К. Захарко.

Рішено пильніше занятись справою купна уділів Укр. Ам. Централі, щоб приспішити акцію будови своєї хати. Після полагодження кількох чисто відділових справ замкнено збори, а члени розійшлися домів з почуттям добре сповненого громадянського обовязку.

Григорій Бакуменко,
секр. зборів.

ПОВІДОМЛЕННЯ
В СПРАВІ КОНВЕНЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

Деякі відділи У. Н. Союзу запитують, чи можна вже надсилати проекти на 21. конвенцію У. Н. Союзу. Отже подаємо до відома, що конвенційні проекти можна вже присилати до головної канцелярії, а при цьому пригадуємо, що такі проекти можуть бути прислані тільки відділами, а не поодинокими урядниками чи членами. Бо кожний конвенційний проект повинен бути насамперед передискутований і ухвалений на зборах відділу, а тоді доперва висланий на письмі, з підписами відділового уряду і вибраного делеґата чи делеґатів, до головної канцелярії У. Н. Союзу. Опісля екзекутива У. Н. Союзу перегляне ці проекти та передасть їх зо своїм порученням до дальшого урядування статутовій комісії, що буде засідати перед конвенцією.

Бо параграф 44 статуту У. Н. Союзу постановляє в справі присланих проектів таке:

„Члени екзекутивного комітету мають розважати, й мати право одобрювати, переглядати або відкидати, вивидавати й оголошувати всі конвенційні проекти для добра й добробуту Союзу, надіслані на їх руки на письмі підвладними відділами, і доручувати такі проекти зо своїм порученням статутовій комісії, коли ця комісія засідає перед конвенцією, щоб згадана комісія ці проекти розглянула і представила їх на конвенції".

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ У. Н. СОЮЗУ.

ПОШУКУЄМО 281 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

219) Михайло Тарнавський, Амстердам, Н. Й.	$ 100.00
Попередно проголошено	21,891.85
Разом	$21,991.85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше – просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA
P. O. BOX 346 — JERSEY CITY 3, N. J.

ВИСИЛКА ХАРЧІВ В ЕВРОПУ

Велика частина наших читачів інтересується висиланням харчів до своїх рідних в старому краю. Існує кілька добрих підприємств, які поміщують відповідні оголошення в нашій газеті про висилку рідей. Дехто з наших читачів запитував про доручування висланих пакунків з харчами. Виглядає, що були деякі опізнення або інші недоладності в різних справах і тому фірма „Юнайтед Нейшенс Парсел Сервис, Інк." дає таке вияснення:

„Ці, що самі посилають пакунки через американські поштові уряди, повинні розуміти, що наші поштові власти не ручать і не можуть ручити за доручення річей в Европі, бо туди їх влада не сягає.

Ми пильно заінтересувалися методами, які ручать за точне доручення пакунків навіть до далеких країв, що їх звільнено з ярма в Европі. Отже пакунки висилає фірма „Юнайтед Нейшенс Парсел Сервис, Інк." з невтральних країв, де не вимагається пайкування при висиланню пакунків до всіх країв, звільнених Обєднаними Державами. Фірма „Юнайтед Нейшенс Парсел Сервис, Інк." старається, щоб їх пакунки доручили до рук адресата у всіх більших осередках усіх европейських країв в подібний спосіб, як в Америці оперує Американ Рейлвей Експрес. Пакунки доставляють до назначених осіб без ніякої доплати і дістається від них на це посвідку. Цю посвідку присилають до бюра в Америці, а з бюра відсилають до рук того, хто пакунок вислав. Підприємство вживає европейської поштової услуги у доручуванню пакунків лише до дуже малих і дуже віддалених місцевостей.

„Юнайтед Нейшенс Парсел Сервис, Інк.", як згадано вже, посилає пакунки з таких країв, де нема пайкування, отже може висилати пакунки з найліпшими харчовими продуктами, такими, як: цукор, масло, солонина, шинка, кава, чоколяда й інші, а убрання зроблені з вовняної матерії найліпшої якости. Пакунки висилається ваги по 11, 22 і по 44 фунтів, відповідно до того, на що різні краї дають дозволи. Пачки зроблені все з трійкого дерева, добре звязані дротом, щоб забезпечитися перед шкодою доки пакунок не дійде до місця призначення. З повищих причин не лише дається запоруку за пересилку і доручення наших пакунків, але ще й дається обезпечення („іншуренс") проти всякого ризика з причини війни, морського перевозу, крадіжу, розбивання й огню. Асекурацію дається в полісі Лойда з Лондону. Колиб ваш пакунок не був доручений з таких причин, за які Лойд не відповідає, то підприємство „Юнайтед Нейшенс Парсел Сервис, Інк." звертає шкоду в грошах у своїм бюрі під ч. 67 WEST 44th STREET, NEW YORK CITY. Tel. MURRAY HILL 2-6451. ог.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

БРУКЛИН, Н. Й.

На допомогу українським скитальцям.

В неділю, 20. січня б. р., в салі Українського Національного Дому в Бруклині, була відограна найстарша українська оперета І. Котляревського „Наталка - Полтавка". Ставив її Театральний Гурток „Калина", під управою Максима Іванова, а дохід всеціло призначено на допомогу українським сиротам на скитальщині.

В опереті брали участь найкращі сили, що вже сотні разів в своїх виступах дали доказ сценічної техніки, знання ритму, музики і співу. В опереті виступали: Марія Осадчук в ролі Наталки, Марія Городецька, Терпелиха; Павло Свободян з Бруклина, Виборного; Федір Бражник, Возьного; Микола Перчишин, Миколи; Микола Грушко, Петра; суфліркував Гаврищенко, а при піяні п. М. Гребінецька.

На перерві переведено збірку на цю саму ціль, котрою занялись п. Анна Пагут і п. М. Безґацька, що дала суму 60 долярів і 47 центів.

Щире патріотичне признання п. Марії Осадчук, М. Городецькій, П. Свободянові, М. Перчишинові, Ф. Бражникові і Гаврищенкові, що дали свої услуги даром, п. П. Задорецькому за одноразове безплатне оголошення на радіо, та зарядові Українського Національного Дому в Бруклині і предсідникові п. Павчакові за опуст за салю.

Переслано суму 75 долярів до Українського Допомогового Комітету в Філядельфії, решта на висилку пакунків поодиноким скитальцям.

М. Іванів.

ЖАРТИ

Потоп у Клайведен.

З нагоди приїзду до Америки леді Астор, яка як американка вийшла замуж за англійського лорда Астор і замешкала в його замку в місцевости Клайведен, старі люди нагадують про її чоловіка, котрого батько був ще звичайним громадянином і не мав титулу лорда.

Отже раз вибрався старий Астор до Америки, а як приїхав сюди, каблеграми принесли вістку про вилив ріки Темс, над якою положений Клайведен. Щоб довідатися про розміри повені й шкоди в своїм маетку, Астор вислав телеграму до свого сина такого змісту: „Пришли подробиці про потоп!" Сина не було тоді дома, бо виїхав до Скотії і нічого не чув ще про повінь. Йому вислали батькову телеграму й він не знав, про що йде справа. Думаючи, що це жарт, він вислав батькови до Америки таку відповідь: „Загляньте до Книги Буття в Біблії".

СПОДІВАННЯ

(Продовження зо стор. 2-гої).

гарно?... Невжеж, цілий ансамбль? так?... Аж до самого ранку?... А хто тебе бачив?... Хто? Тож не може бути!... Що, він цілував тебе?... Так!... Ти дуже щаслива!... Будь здорова!

Тепер я вже все знаю. Мала, дурна Інґо, невже ти мусіла мені про те все розповідати?... Чи то перемога робити хвору приятельку нещасливою?.. Але ні, я несправедлива. Інґа не знає, що творить! Не знає ні вона, ні він! Він здоровий, кремезний чоловік, що має багато праці вдень, а ввечір волів цілувати гарне, веселе дівча, ніж сидіти біля хворої.

Я така втомлена... така втомлена...

— Сестро, люба сестро, принесіть часопис, я хотілаб прочитати критику. Моя приятелька така горда... Виж чули!...

Але я таки добра артистка. Мій голос плив так поважно... Тепер... відчиняються двері... Ось сестра вже на вулиці і вже забула, що в мене на нічному столику морфій... Так. Але я ще мушу написати кілька рядків для сестри... Ні, ні, бо письмо моє могліб передучасно найти і тоді... Але я положу його під подушку. А завтра буде вже надруковане в часописі, що молода, дуже здібна артистка на початку своєї великої карієри... з невідомих причин... цілком невідомих...

Переклав м. м. м.

ДЯКОВЧИТЕЛЯ

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА

пошукує ДЯКА, котрий учив би дітоЧу школу, хор, представлення і концерти. Посада до обняття сейчас, а платня згідно з умовою. Треба подати вік, стан і рекомендації до:

Very Rev. JOHN H. BOYKO,
4683 Larkins Ave., Detroit 10, Mich.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ПОШУКУВАННЯ

ЯРОСЛАВ БУЩАК син Дмитра і Юлії з Борецьких із Старого Самбора, пошукує вуйка Льва Борецького. Хто знав би про нього, або він сам, хай зголоситься по лист до: **STEPHEN BODNARCHUK 1368 — 3 Ave., New York 21, N. Y. Tel RH. 4-0190.**

Родина Ксені або Антона Івасюк, з Монтреалу, в Канаді, хай подасть свою адресу для: **Professor Michael Barbaruk,** Via Em. Filiberto, 97/7, Genua-Nervi, Italia. Канадійські газети зволять повторити.

Михайло Шкільник, син Івана, з с. Вітлин, пов. Ярослав, просить свого вуйка з Ню Йорку **Василя Фило** з с. Субятин, пов. Ярослав, зголоситися на адресу комітету в Бельгії: **Comite Ukrainien de Socours,** 24 Ave. Livingston, Bruxelles, Belgium.

Александра Куницька пошукує свого шваґра, який має жити в Ню Йорку. Писати **Aleksandra Kunicka,** D. P. Camp Nr. 2, Schweinfurt R. P. No 7, UNRRA Team No. 196, Mainfranken, Germany.

Іван Ставничий пошукує свого батька **Михайла,** має жити в Ню Йорку. Писати: **Stavytchny Ivan,** Reinhardt-naserne, Nev-Ulm, R. P. No. 13b, UNRRA Team No. 165, Germany.

Катерина Величко, тепер **Маречко,** пошукує **Івана й Теодора Величка,** з села Цішуля, пов. Ярослав. Писати **Catherine Weliczko Mareczko,** 8 rue des Hut Trevois a Groges, Aube, France.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

ТАРЗАН, ч. 1327. Утеча винуватця.

TARZAN, HAVING SOLVED THE MURDER, STILL HAD CAESAR STENNAR TO DEAL WITH.

Коли Тарзан розвязав загадку вбивства, він мав ще поладнати справу з Цезаром Стенаром.

THE VILLAIN, EAVSDROPPING IN THE HALLWAY, WAS STRICKEN WITH FEAR.

Цей драб, підслухавши з коритаря розмову, попав в переполох.

HE RACED FRANTICALLY UP THE STAIRWAY.

У розпуці він кинувся бігти сходами вгору.

THE APE-MAN, SEEING HIS PREY VANISHING, LEAPED UP THE STAIRS IN PURSUIT.

Мавпо-чоловік, побачивши, як його жертва щезає йому сперед очей, кинувся йому на здогін.